

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE 19:55

PRIMLJENO	3. 4.	20 24. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-2/24-65	
VEZA:		
EPA:		
POSREDOVAČICA:		
	PRIOLOG:	

SKUPŠTINA CRNE GORE

Predsjedniku

Na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministru finansija gosp. Novici Vukoviću postavljam sljedeće

POSLANIČKO PITANJE

Svjedoci smo značajnog pada SDI i u Crnoj Gori koji su po podacima CBCG u prošloj godini bile niže za skoro 50% u odnosu na predhodnu. Šta ste do sada preduzeli kada je u pitanju građenje stimulativnog investicionog ambijenta? Da li ste donijeli neki program za smanjenje sive ekonomije? Da li ste uspjeli da naplatite bar dio poreskog duga koji i na nivou državnih preduzeća i lokalnih samouprava ima tendenciju rasta? Koji su to novi investicioni projekti i investitori koje ste privukli za ulaganje u Crnu Goru?

Obrazloženje pitanja ću dati na sjednici Skupštine.

Odgovor tražim i u pisanoj formi

POSLANIK

Nikola Milović

Ministarstvo
finansija

Br. 01-078/24-2359/2

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	05.04	20 24	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-2/24-65/2		
VEZA:			
EPA:			
SKRAĆENICA:	PRILOG:		

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Podgorica, 04.04.2024. godine

Za: SKUPŠTINA CRNE GORE, Bulevar Svetog Petra Cetinjskog br. 10, Podgorica

- Aleksandar Klarić, generalni sekretar -

Veza: Akt Skupštine Crne Gore br. 00-61-2/24-65/1 od 03. aprila 2024. godine, koji se odnosi na poslaničko pitanje Nikole Milovića, poslanika u Skupštini Crne Gore

Predmet: Odgovor na akt Skupštine Crne Gore br. 00-61-2/24-65/1 od 03. aprila 2024. godine, koji se odnosi na poslaničko pitanje Nikole Milovića, poslanika u Skupštini Crne Gore

Poštovani g-dine Klarić,

U prilogu Vam dostavljam odgovor na poslaničko pitanje koje je postavio poslanik Nikola Milović, koje se odnosi na građenje stimulativnog investicionog ambijenta, donošenje programa za smanjenje sive ekonomije, naplatu poreskog duga od strane državnih preduzeća i lokalnih samouprava, odnosno nove investicione projekte i investitore koje je Vlada Crne Gore privukla za ulaganje u Crnu Goru.

S poštovanjem,

MINISTAR

Novica Vuković

Pitanje:

Na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, gosp. Novici Vukoviću, ministru finansija u Vladi Crne Gore, postavljam sljedeće poslaničko pitanje:

„Svjedoci smo značajnog pada SID i u Crnoj Gori koji su po podacima CBCG u prošloj godini bile niže za skoro 50% u odnosu na prethodnu. Šta ste do sada preduzeli kada je u pitanju građenje stimulativnog investicionog ambijenta? Da li ste donijeli neki program za smanjenje sive ekonomije? Da li ste uspjeli da naplatite bar dio poreskog duga koji i na nivou državnih preduzeća i lokalnih samouprava ima tendenciju rasta? Koji su to novi investicioni projekti i investitori koje ste privukli za ulaganje u Crnu Goru?

Obrazloženje pitanja ću dati na sjednici Skupštine

Odgovor tražim i u pisanoj formi.“

Odgovor:

„U dijelu koji se tiče građenja stimulativnog investicionog ambijenta, podsjetio bih najprije da je odmah po konstituisanju Vlade u rekordnom roku usvojen Rebalans budžeta za 2023. godinu, usaglašen sa novom organizacionom izmjenom u državnoj upravi, a potom isto tako u zakonskom roku predstavljen i Budžet za 2024. godinu, koji je pružio značajan iskorak u pogledu dodatnih sredstava za kapitalne projekte. Vjerujem da ćete biti saglasni sa mojom konstatacijom da je infrastrukturni razvoj ključni preduslov razvoja i privatnog sektora i uopšte privrednog progresu. U konačnom, već u ovih nekoliko mjeseci, Vlada je intenzivnom komunikacijom sa Evropskom komisijom i drugim evropskim partnerima, uspjela da obezbijedi značajne grantove i povoljne zajmove za razvoj putne, željezničke i druge infrastrukture. Takođe su već obezbijedene pretpostavke u kapitalnom budžetu za ovu godinu da tokom godine započne izgradnja i druge dionice autoputa Bar-Boljare. Budžet za 2024. godinu je donio i veliki porast životnog standarda penzionerima, budući da je minimalna penzija povećana značajno na 450 eura. Samo ove dvije aktivnosti Ministarstva finansija i Vlade su uveliko opredijelile finansijsku stabilnost, koja je u trenutku transfera administracija, bila neophodna za funkcionisanje cjelokupnog ekonomskog sistema.

Domaći i međunarodni investitori su prepoznali ove akcije Vlade, čime je umnogome umanjen rizik zemlje i povećana sigurnost investicione aktivnosti u zemlji. Poboľšan je međunarodni ugled, povrćena je politička stabilnost, što su pored ekonomskih pokazatelja, ključni elementi koji opredjeljuju namjeru svakog ozbiljnog investitora da svoj novac uloži u neku državu. O tome u krajnjem govori povećanje izgleda kreditnog rejtinga Crne Gore iz stabilnog u pozitivan, nakon nekoliko godina, od strane renomirane međunarodne rejting agencije Standard and Poor's. U njihovom izvještaju se navode pozitivna ekonomska kretanja i fiskalni rezultati, kao i očekivani povoljni izgledi u budućnosti.

Dozvolite da sa Vama podijelim i zadovoljstvo da je novim hedžing aranžmanom, odnosno zaštitom od valutnog rizika za otplatu duga za prvu dionicu autoputa, samo od prve rate, u januaru ove godine država ostvarila uštedu od 3,6 miliona eura. Vlada, kao što ste i svjedoci, javno i potpuno transparentno objavljuje sva relevantna i aktuelna makroekonomska i fiskalna kretanja, što je otklon od prakse u prethodnom periodu i značajan pozitivan signal svim zainteresovanim investitorima, čiji se poslovni planovi oslanjaju i na Crnu Goru kao investicionu destinaciju.

Po pitanju investicija, raduje me da i tu mogu da ukažem na neka afirmativna kretanja. Naime, u četvrtom kvartalu 2023. godine, dakle u periodu započinjanja mandata 44. Vlade, došlo je do porasta investicija u bruto domaćem proizvodu (BDP-u) od 6% u odnosu na godinu ranije. Ovaj podatak naročito raduje u kontekstu oporavka investicija, nakon stagnacije u prethodnom periodu i novih planova za naredni period, od strane brojnih domaćih i stranih investitora. U tom kontekstu vidimo i kretanja stranih direktnih investicija, koje su zabilježile pad u prošloj godini, pri čemu treba imati u vidu da Crna Gora ima i dalje visok udio stranih direktnih investicija u ukupnom BDP-u. A kada su u pitanju investicioni planovi, tu najprije razvojnu šansu, pored sektora turizma, vidimo u energetici, IT sektoru, industriji i poljoprivredi. Pored velikog obima infrastrukturnih projekata, već u najavama imamo upravo investicione projekte prije

svega u obnovljive izvore energije, imajući u vidu prirodne resurse Crne Gore i potencijale za dalji razvoj u ovoj oblasti.

U kontekstu usvajanja konkretnih mjera i politika, kojima će se olakšati poslovanje kompanija i unaprijediti poslovni ambijent, Vlada će Reformskom agendom, u skladu sa Novim Planom rasta Evropske unije za Zapadni Balkan, opredijeliti mjere za poboljšanje poslovnog okruženja i razvoj privatnog sektora, digitalnu i zelenu tranziciju i razvoj ljudskog kapitala. Dodatno, Vlada će u Fiskalnoj strategiji Crne Gore za period 2024-2027. godine, ključnom dokumentu za period trajanja mandata Vlade, definisati set mjera fiskalne politike, kojima će se smanjiti poresko opterećenje rada za poslodavce i na taj način unaprijediti konkurentnost domaće privrede, nakon čega će Crna Gora postati država sa jednim od najnižih nameta na zarade zaposlenih u Evropi.

Takođe, ističem da je Vlada Crne Gore na sjednici od 21.12.2023. godine, usvojila Program za suzbijanje neformalne ekonomije u Crnoj Gori. Program je dokument kojim su definisane mjere za period od 2024 - 2026. godine u cilju nastavka aktivnosti na planu suzbijanja neformalne ekonomije.

Program je donijet u saradnji sa UNDP kroz projekat „Jačanje transparentnog i odgovornog upravljanja javnim finansijama u Crnoj Gori“, a Ministarstvo finansija je koordiniralo čitavim procesom izrade kao i međuresornom radnom grupom čiji su članovi bili predstavnici svih nadležnih institucija iz oblasti neformalne ekonomije.

Naime, opšti cilj ovog Programa je smanjenje učešća neformalne ekonomije u ukupnoj privrednoj aktivnosti koji će se realizovati kroz pet operativnih ciljeva. Da bi se uspješnije sprovedilo suzbijanje neformalne ekonomije, kao jedna od aktivnosti koja je planirana u okviru Programa, a koja je u nadležnosti MF je i obrazovanje Komisije za praćenje realizacije Programa za suzbijanje neformalne ekonomije. Komisija će imati sljedeće zadatke:

- da koordinira aktivnostima na praćenu realizacije Programa;
- izvještava o realizaciji Programa, odnosno o sprovedenim aktivnostima;
- daje preporuke i usmjerava realizaciju Programa.

Detaljnije informacije o samom Programu i aktivnostima koje su planirane da se realizuju mogu se naći na sajtu Ministarstva finansija.

U dijelu koji se tiče naplate poreskog duga od strane državnih preduzeća i lokalnih samouprava, ukazujem Vam na stanje duga javnih ustanova i pravnih lica čiji su osnivači opštine, shodno reprogramu iz 2015. godine:

- Ukupan reprogramirani dug je 90.032.194,55€;
- Dospjeli dug je 38.584.651,41€;
- Naplaćeno dospjelog duga je 37.360.430,83€;
- Dug po dospjelim obavezama iz reprograma je 1.224.220,58€;
- Procenat naplate duga je 96,83%.

Preostalo dugovanje po osnovu navedenog reprograma se odnosi na: Opštinu Cetinje sa lokalnim preduzećima u iznosu od 1.039.198,29€ i Opštinu Danilovgrad sa lokalnim preduzećima u iznosu od 185.022,29€.

U vezi poreskog duga državnih preduzeća, obavještavam Vas da je ukupan iznos duga je 43.091.947,67€, od čega se na osnovni dug odnosi 35.240.303,87€, a na kamatu 7.851.643,80€.

Napominjem da je u reprogram poreskog potraživanja iz 2021. godine je ušlo više državnih preduzeća od kojih samo 2 uredno izmiruju tekuće i reprogramirane obaveze, i to: Aerodromi CG i Montecargo AD.

Pojedina državna preduzeća, zbog svoje finansijske situacije nijesu bila u mogućnosti da uđu u reprogram poreskog potraživanja iz 2021. godine ili im je isti raskinut zbog toga što nijesu redovno izmirivali tekuće

i reprogramirane obaveze. U narednom periodu izvršićemo analizu modaliteta naplate duga svih državnih preduzeća.

U dijelu koji se tiče novih investicionih projekata i privlačenja investitora za ulaganje u Crnu Goru, naglašavam da Vlada prepoznaje značaj infrastrukturnih projekata za dalji razvoj, te u tom smislu preduzima konkretne aktivnosti na podsticanju resora da svoje programe usmjere na stvaranje novih vrijednosti. Tako je na sjednici Vlade Crne Gore od 11. januara, donijela Odluku o obrazovanju Savjeta za javne investicije, kojim predsjedava premijer Crne Gore, uz učešće resornih ministara i ključnih institucija u realizaciji kapitalnih projekata. Na ovaj način stvaramo nove institucionalne okvire za unapređenje javnih investicija, efikasniju koordinaciju i realizaciju aktivnosti u dijelu kapitalnih projekata i drugih projekata infrastrukturnog razvoja. Poseban akcenat u narednom periodu biće pokretanje novih infrastrukturnih projekata u sektoru saobraćaja i stvaranja novih preduslova ekonomskog razvoja Crne Gore.

Dalje, Vlada preduzima aktivnosti u dijelu kreiranja prostora za nove investicione forme koje kombinuju autoritet javnih institucija i ekspertizu privatnog sektora, ostvarive kroz javno privatno partnerstvo.

Posvećeni smo i strateškom partnerstvu, gdje uspostavljamo nove modele za realizaciju investicija, kroz novi pristup koji uvažava investitora, pružajući mu olakšan pristup državnim institucijama, koji administrativne forme svodi na minimum.

Trenutno su u fokusu aktivnosti zajedničkog ulaganja u strateške investicije, gdje postoji interesovanje francuskih kompanija, da kroz partnerski odnos pokrenemo realizaciju konkretnih projekata. Posebno je prepoznato interesovanje za sektore energetike, zdravstva, saobraćajne infrastrukture.

U dijelu javnih investicija posebno ističemo inicijative Monteputa DOO Podgorica, koji je u prvom kvartalu tekuće godine pokrenuo tenderske procedure za izradu idejnih projekata i idejnih rješenja za sljedeće dionice:

- autoput Andrijevića - Berane - Boljare (Idejni projekat);
- autoput Andrijevića - Peć, dionica Andrijevića - Čakor (Idejno rješenje);
- ukrštanje autoputa Bar - Boljare sa Jadransko-Jonskim autoputem i brzom saobraćajnicom jug
- brza saobraćajnica, dionica Crnča - Pljevlja - granica sa Bosnom i Hercegovinom (Idejno rješenje);
- brza saobraćajnica, prelazak Bokokotorskog zaliva (Idejno rješenje).
- Tokom godine planirana je izrada idejnih projekata za sljedeće saobraćajnice:
- Jadransko - Jonski autoput, dionica od Grahova do ukrštanja sa autoputem Bar - Boljare;
- Autoput Bar - Boljare, dionica Podgorica - Bar.
- Takođe, tokom godine planirana je izrada idejnih rješenja za sljedeće saobraćajnice:
- Jadransko - Jonski autoput, dionica od granice sa BiH do Grahova;
- Jadransko - Jonski autoput, dionica Bar - Ulcinj;
- brza saobraćajnica, dionica Podgorica - Nikšić;
- brza saobraćajnica, dionica Smokovac - Božaj.

Navedeni projekti biće okosnica daljih investicionih aktivnosti.”